

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directie Financieringen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl/fin

Ons kenmerk

2023-0000087313

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

(geen)

Datum 30 maart 2023
Betreft Toekenning projecten TenneT en aanvullende informatie
kapitaalstorting TenneT

Geachte voorzitter,

Vandaag heeft TenneT bekend gemaakt dat het meerjarige samenwerkingsovereenkomsten heeft afgesloten met drie consortia voor de ontwikkeling en bouw van 2GW (gigawatt) gelijkstroomsystemen op de Noordzee.

TenneT heeft in totaal elf projecten, waarvan acht in Nederland en drie in Duitsland, toegekend aan de geselecteerde leveranciers. Deze gunning past in de Nederlandse en Duitse klimaatambities om de energietransitie te versnellen en sluit aan op de investeringsplannen in Nederland en Duitsland om de capaciteit voor windenergie op zee verder uit te bouwen richting 2030. Over de ontwikkeling van windenergie op de Nederlandse Noordzee bent u vorig jaar voor de zomer geïnformeerd door de minister voor Klimaat en Energie in de Kamerbrief over de aanvullende routekaart windenergie op zee 2030 (2022D26128) en het bijbehorende Ontwikkelkader windenergie op zee.¹ De acht Nederlandse projecten die nu door TenneT zijn toegekend, zijn daar onderdeel van. Daarmee heeft TenneT ook de wettelijke plicht om de daarin genoemde projecten op tijd te realiseren.

De benodigde investeringen van TenneT voor deze projecten zijn aanzienlijk. Deze projecten maken onderdeel uit van de huidige investeringsagenda en kapitaalbehoefte van TenneT. Dit onderstreept voor mij het belang een structurele oplossing te vinden voor de invulling van de Nederlandse en Duitse kapitaalbehoefte van TenneT. Voor de Duitse kapitaalbehoefte lopen momenteel gesprekken met de Duitse staat om een volledige verkoop van TenneT Duitsland te onderzoeken en nader uit te werken. In die gesprekken staat, onder andere, ook centraal hoe belangrijke grensoverschrijdende voordelen (zoals deze gecombineerde aanbestedingen van technologie en materiaal voor netaansluitingen op zee voor Nederland en Duitsland) gewaarborgd kunnen blijven naar de toekomst. Voor Nederland is het van groot belang dat hier door middel van een samenwerkingsovereenkomst afspraken over gemaakt worden.

---

¹ [Kamerbrief over aanvullende routekaart windenergie op zee 2030 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Ook informeer ik u graag over het volgende. Op 22 maart 2023 heb ik, mede namens de minister voor Klimaat en Energie, de beantwoording van de feitelijke vragen van de vaste commissie voor Financiën over de Kamerbrief 'Externe communicatie TenneT over TenneT Duitsland' en over de Kamerbrief 'Voorkeursscenario invulling kapitaalbehoefte TenneT Duitsland' toegezonden (Kamerstuk 28 165, nr. 388). Helaas heb ik moeten constateren dat de beantwoording van de eerste vraag over de Kamerbrief 'Voorkeursscenario invulling kapitaalbehoefte TenneT Duitsland' per abuis niet compleet was. Uw Kamer vroeg mij een overzicht te geven van onder meer alle gerealiseerde kapitaalstortingen in TenneT sinds 2010. In de tabel die ik uw Kamer op 22 maart heb verstrekt, zijn twee kapitaalstortingen per abuis niet opgenomen. Dit betrof een kapitaalstorting van €300 miljoen in 2011 en een kapitaalstorting van €300 miljoen in 2012. In de onderstaande tabel zijn deze stortingen nu wel opgenomen. Voor volledigheid, zoals destijds gemeld aan uw Kamer in de Voorjaarnota van 2011 (Kamerstuk 32790, nr. 1) werd TenneT met deze stortingen in staat gesteld haar wettelijke taak in Nederland naar behoren uit te voeren en een financieel gezonde onderneming te blijven. De kapitaalstortingen waren ook toen nadrukkelijk niet bedoeld voor de Duitse activiteiten van TenneT.

Ook blijkt, bij nadere bestudering van de cijfers, dat de kapitaalstorting van €410 miljoen, die in de tabel in het jaar 2020 is opgenomen, destijds nog net in 2019 is overgeboekt. Dat betekent dat in 2019 niet €280 miljoen is gestort, maar in totaal €690 miljoen. In onderstaande tabel is dit nu juist opgenomen.

	Totaal	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gerealiseerde kapitaalstortingen (in mld.)														
TenneT Nederland*	3,02	0,3	0,3	-	-	-	-	-	0,15	0,35	0,69	-	-	1,23
TenneT Duitsland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Winst-/verlies (Onderliggend, in mln.)														
Geconsolideerd	5.399		198	180	357	418	681	523	531	450	401	516	473	671
TenneT Nederland	1.403		120	60	93	82	140	101	120	63	132	164	144	184
TenneT Duitsland	4.414		155	174	272	400	461	403	449	487	411	432	326	444
Winst-/verlies (Onderliggende winst toerekenbaar aan de aandeelhouder, in mln.)														
Geconsolideerd	4.391		196	146	246	322	560	417	420	344	318	427	405	590
Dividend (in mln.)														
Geconsolideerd*	1.552		60	59	98	117	196	146	147	120	112	149	141	207
Uitkeringsperc.	35%		31%	40%	40%	36%	35%	35%	35%	35%	35%	35%	35%	35%
Benodigde kapitaalstortingen														
(in mld.)	Totaal													
TenneT Nederland**	10,6 Hiervan is reeds 1,2 gestort in 2022; restant is 9,4 miljard													
TenneT Duitsland	14,6													

* Deze cijfers zijn opgenomen in de Rijksbegroting.

** In de Miljoenennota 2023 staan de volgende bedragen budgettair gereserveerd: 1.230 (2022, reeds gestort), 1.822 (2023), 600 (2024) en 1.458 (2025) voor een totaalbedrag van 5.110 voor de periode 2022 tot en met 2025.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

Sigrid A.M. Kaag